

INHOUDSTAFEL

1. WERKPOST OF FUNCTIE	2
1.1 Taken	2
1.2 Vereiste kwalificaties en beroepsvoorwaarden	4
1.3 Lokalisatie	4
1.4 Arbeidsmiddelen	4
1.5 Voorafgaande instructies	8
1.6 Te voorziene opleidingen	8
1.7 Student-werknemers	8
1.8 Bijkomende informatie	9
2 RISICO'S EN PREVENTIEMIDDELEN	10
2.1 Mogelijke risico's	10
2.2 Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkledij	23
2.3 Bijkomende informatie	24
3 GEZONDHEIDSTOEZICHT	25
3.1 Vaccinaties en tests	25
3.2 Risico's voor de gezondheid	25
3.3 Bijkomende informatie	26
4 MOEDERSCHAPSBESCHERMING	26
5 ADVIES	26
6 AANDACHTSPUNTEN TIJDENS EEN BEDRIJFSBEZOEK	26
6.1 Algemeen	26
6.2 Specifiek	27
7 DIDACTISCHE MIDDELEN	27
7.1 Zoek de fout	27
8 OPMERKINGEN EN DISCLAIMER	28
9 VERSIE EN DATUM	28

1. WERKPOST OF FUNCTIE

1.1 Taken

Onder de rubriek «dakwerker» omvat deze PI-F verschillende beroepen die betrokken zijn bij de bouw, de verbouwing, de isolatie, de herstelling, de renovatie en het onderhoud van daken: timmerman, dakdekker, dakdichter, zinkwerker, dakreiniger.

Werken op hoogte op een hellend vlak (in de meeste gevallen) en mogelijk instortingsgevaar zijn de belangrijkste risico's die al deze beroepen gemeen hebben. Deze zullen worden voorgesteld als de algemene risico's waaraan «dakwerkers» zijn blootgesteld. Deze PI-F is gericht op de beroepen timmerman en dakdekker-zinkwerker.

Herinnering: Asbestverwijderingswerkzaamheden zijn verboden voor uitzendkrachten. Dakwerkzaamheden worden ten stelligste afgeraden voor jobstudenten.

1.1.1. Timmerman

Hij vormt, plaatst en monteert de onderdelen (hout of metaal) waaruit de dakconstructie bestaat. Hij moet, afhankelijk van het geval, en onder andere:

- plannen lezen
- metingen doen
- onderdelen bewerken
- structuurelementen vooraf monteren
- structuurdelen op de bouwplaats hijsen
- verbindingen verzekeren
- de stabiliteit van de constructie controleren
- ...

1.1.2. Dakdekker

De dakdekker (soms wordt de naam dakdekker-zinkwerker of dakdekker-waterdichter gebruikt) brengt de dakbedekking aan en zorgt voor de waterdichtheid van de daken met materialen zoals leien, dakpannen, synthetische materialen. Als hij ook zinkwerker is, gebruikt hij metalen (zink, roestvrij staal, koper, aluminium). Hij plaatst dakvensters en dakramen en voert de nodige afwerkingen en reparaties uit.

Hij moet, afhankelijk van het geval:

- plannen interpreteren
- de stevigheid van de dakbedekking verzekeren, isolatiemateriaal aanbrengen met luchtruimte en/of dampscherm
- ondersteunende frames (staven of latten) maken en plaatsen
- tegels of leien (natuurlijk of kunstmatig) plaatsen

- het dak afwerken: omtrek, aansluiting van de dakgoot op de kroonlijst, nok (balk die de bovenrand van een dak vormt), schild (vakwerk dat de kruising van twee dakhellingen vormt), en alle bouwelementen die het dak doorboren aansluiten
- metaal snijden, vormen en lassen
- regenwaterafvoersystemen maken

1.1.3. Zinkwerker

Deze zinkspecialist legt zich toe op waterdichting en regenwaterafvoer. Hij installeert dakgoten voor het opvangen en afvoeren van regenwater en verbindt dakbedekkingselementen. Hij is een specialist in lassen. Hij is vaak ook dakdekker (zie boven).

Afhankelijk van het geval, moet hij:

- metingen doen
- metalen onderdelen snijden en lassen
- diverse aansluitingen aanbrengen en de dakbedekking afdichten aan de rand van het dak
- dakgoten en regenpijpen installeren
- ...

1.1.4. Dakreiniger

De dakreiniger komt tussen in het verwijderen van mos, het reinigen en, indien nodig, in het renoveren en beschermen van het dak.

Afhankelijk van het geval en de techniek, hij:

- borstelt het oppervlak van de daken
- gebruikt een lagedruk reiniger
- spuit een beschermend product (waterafstotend bijvoorbeeld)
- verft het dak
- ...

1.1.5. Installateur van zonnepanelen

De installateur van zonnepanelen is op zich geen dakdekker. Hij is eerder een elektricien. Een groot deel van zijn activiteiten vindt echter plaats op daken. Daarom wordt hij hier vernoemd. In deze PI-F zal hij zich vooral bezighouden met het risico van het werken op hoogte en op breekbare oppervlakken op hoogte. Voor elektrische risico's, zie de PI-F over de elektriciens.

1.2 Vereiste kwalificaties en beroepsvoorwaarden

1.2.1 Kwalificaties

Er zijn verschillende wegen naar de kwalificatie als dakdekker:

- secundair onderwijs: 5-6 beroeps (3e niveau van het secundair onderwijs)
- duaal onderwijs: 3 jaar opleiding
- opleiding via sociale bevordering: 3 jaar opleiding in avond- of weekendcursussen
- alternerende opleidingen voor werkzoekenden (via de regionale arbeidsbureaus)

1.2.2 Beroepsvoorwaarden

Uitzendkrachten die in de bouwsector (CP 124) willen werken, moeten een veiligheidsopleidingscertificaat van ten minste 16 uur hebben. Deze veiligheidscursus wordt georganiseerd door een door Constructiv erkend opleidingscentrum.

- Het scholingscertificaat is niet vereist als de uitzendkracht aan een van de volgende voorwaarden voldoet:
  - Hij heeft een «VCA basis veiligheidscertificaat» (bVCA)
- Hij kan aantonen dat hij in de afgelopen 15 jaar ten minste 5 jaar ervaring in de bouwsector heeft opgedaan
- Hij heeft een door Constructiv afgeleverd certificaat aan het einde van zijn bouwleerlingschap
- Hij heeft een certificaat (afgegeven door Constructiv of conform verklaard door Constructiv).

Als de gebruiker VCA-gecertificeerd is, moet de uitzendkracht een VCA-certificaat «basisveiligheid» hebben.

1.3 Lokalisatie

Het werk wordt hoofdzakelijk verricht op bouw- of reparatie-/renovatieplaatsen. Een deel van het voorbereidend werk kan in de werkplaats worden verricht.

De bouwplaatsen kunnen betreffen:

- Individuele huizen
- Appartementgebouwen
- Industriële gebouwen
- Agrarische gebouwen
- ...

1.4 Arbeidsmiddelen

Naast conventioneel handgereedschap zoals een schroevendraaier of boormachine, gebruiken timmerlieden en dakdekkers een reeks gespecialiseerd materieel, zoals hieronder afgebeeld. Voor houtbewerkingsgereedschap, zie de PI-F «Timmerman».

→ De timmermanshamer

De timmermanshamer heeft een zeer specifieke vorm. Hij bestaat gewoonlijk uit twee verschillende punten: een kant met vierkante groeven voor klassiek gebruik met een grote slagkracht en een kant met één punt voor het gemakkelijk hanteren van timmerwerkstukken.

Deze hamer is veel sterker en robuuster dan de dakdekkershamer (die alleen wordt gebruikt om te hakken) en kan worden gebruikt om op verschillende materialen te slaan. De meeste timmermanshamers zijn uitgerust met een spijkertrekker en een magnetische spijkerhouder.

→ De hamer van de dakdekker

De hamer van de dakdekker wordt gebruikt om leien te snijden. Het is één van de oudste hulpmiddelen in het dakdekkers-vak. De ergonomie is sinds zijn creatie nauwelijks veranderd en de meeste recente modellen zijn nog steeds met de hand gesmeed en hebben een lederen handvat.

In het verleden moest een dakdekker zijn hamer kiezen naargelang de hand waarmee hij het meest vertrouwd was. Nu zijn er universele hamers die zowel met de linker- als met de rechterhand kunnen worden gebruikt.

→ De snelsnij-guillotine

De snelsnij-guillotine is ideaal voor het snijden van daklatten, dakramen en nokpannen. Er zijn ook guillotines voor leisteen, waarmee natuurleien en kunstleien nauwkeurig kunnen worden gesneden.

→ Het aambeeld

Het aambeeld voor dakbedekking kan worden gebruikt om leien recht of gebogen te snijden. Er zijn rechte, gebogen en links- of rechtshandige modellen.

→ De leitang

De leitang is zeer nuttig voor het snijden en ponsen van leien zonder ze te verkrumelen.

→ De winkelhaken

Met de winkelhaak kunt u alleen rechte hoeken meten, terwijl u met de valse winkelhaak alle soorten hoeken met verschillende graden kunt meten.

Deze gereedschappen zijn van essentieel belang voor de meting die zal worden gebruikt voor de plaatsing van de dakpannen of leien, alsook voor de plaatsing van andere elementen van het dak.

→ De zinkklauw

De zinkklauw wordt gebruikt om zinkplaten te snijden. Het is een eenvoudig lemmer, hard en gebogen, bevestigd op een houten handvat.

→ De nageltrekker

De nageltrekker is vaak gemaakt van gehard staal voor meer weerstand. Het maakt het mogelijk om de nagels eruit te trekken. Er zijn modellen met verwisselbare messen.

→ De zinkbuigmachine

De zinkbuigmachine wordt veel gebruikt voor het maken van lamellendaken (lange platen zink verbonden door een houten strook die in de richting van de helling op de dakbedekking is bevestigd) en in afgeronde daken. Naast zink kan het ook worden gebruikt om koper te buigen.

Dakwerker

→ De flenskleem

De flenskleem wordt gebruikt om het plaatwerk gemakkelijk te buigen en op te tillen.

→ De klem

De klem wordt gebruikt om de assemblages van houten onderdelen af te sluiten vóór hun definitieve bevestiging (beslag, pennen, richten, enz.). Hij is voorzien van 2 gekartelde punten voor een goede verankering in het hout. De klemming geschiedt door een ratelsysteem. De klem is volledig scharnierend om de verschillende diktes tussen de stukken hout te compenseren.

→ Nietpistool en spijkerapparaat

Het spijkerapparaat is elektrisch, pneumatisch, met rol- of riemaandrijving. In pneumatische uitvoering gebruikt het spijkerapparaat de kracht van de perslucht (5 tot 8 bar) om spijkers van 1 cm tot meer dan 9 cm lang en van 1 mm tot bijna 40 mm in diameter te slaan.

→ De soldeerbout

Met de soldeerbout kan de dakdekker zink of koper solderen, zowel voor dakgoten als voor platen.

Hij kan worden vervoerd met minigasvullingen of worden aangesloten op een draagbare gasfles.

De soldeerbout maakt het mogelijk materialen duurzaam en met een optimale afdichting te verlijmen.

→ Daktrappen, loopbruggen, steigers en ladders

Daktrappen en loopbruggen zijn metalen elementen (gewoonlijk van aluminium) die ontworpen zijn om zich op breekbare oppervlakken (bv. vezelcementplaten) te kunnen bewegen. Steigers en ladders worden ook vaak gebruikt.

1.5 Voorafgaande instructies

Tijdens de onthaalprocedure moet de uitzendkracht op de hoogte worden gebracht van de veiligheidsprocedures en -voorschriften die van toepassing zijn in de lokalen van de gebruiker en op de werkplek (klantbedrijven, bouwplaatsen, enz.).

De instructies kunnen onder meer het volgende omvatten:

- Procedures in geval van brand, evacuatie of ongeval;
- Veiligheidsregels die moeten worden nageleefd op de bouwplaatsen en in de klantbedrijven;
- De contactgegevens en functies van de interne en externe preventiediensten;
- De voorschriften inzake het dragen, opbergen en onderhouden van persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkleding;
- Procedures in geval van intimidatie of geweld;
- Enz.

1.6 Te voorziene opleidingen

De gebruiker moet zorgen voor de nodige opleiding om veilig te kunnen werken. Dit zou bijvoorbeeld kunnen zijn:

- opleiding in het gebruik van specifieke instrumenten
- opleiding in specifieke werktechnieken
- opleiding voor het ergonomisch dragen van lasten en het gebruik van technische lastvervoersmiddelen
- opleiding in het juiste gebruik van ladders en steigers en van het veiligheidsharnas
- enz.

1.7 Student-werknemers

De gebruiker moet voorafgaand aan de werkplek een risicoanalyse laten uitvoeren. Deze analyse moet kunnen aantonen of de werkpost al dan niet geschikt is voor een jobstudent. Een preventieve maatregel zou kunnen zijn dat, volgens code X.3, bepaalde activiteiten voor hen verboden zijn.

Werken op hoogte (op een dak) is niet a priori verboden voor leerling-werknemers. Dakdekkerswerk is echter bijzonder gevaarlijk en fysiek. Het wordt daarom sterk afgeraden.

In ieder geval moet zorgvuldig worden nagegaan welke taken precies aan de leerling worden toevertrouwd en als daarbij op hoogte moet worden gewerkt, is het van essentieel belang na te gaan of de jongere niet aan hoogtevrees lijdt en te controleren of op de bouwplaatsen daadwerkelijk preventieve maatregelen worden genomen (met name bescherming tegen het vallen).

Er zij op gewezen dat met name de volgende activiteiten voorkomen op de niet-uitputtende lijst van activiteiten die verboden zijn voor studenten-werknemers:

- Besturen van hefwerktuigen
- Gebruik van gevaarlijke machines zoals cirkelzagen, laspistolen
- Sloopwerkzaamheden
- Opbouwen en afbreken van steigers
- Verwijderen en slopen van asbest

1.8 Bijkomende informatie

→ Het veiligheidsharnas

Collectieve valbeveiliging dient altijd de voorkeur te krijgen boven individuele valbeveiliging. Individuele valbeveiliging wordt noodzakelijk wanneer collectieve maatregelen (relingen, vangnetten) niet volstaan.

Deze bescherming bestaat uit vier delen.

- Het harnas, bestaande uit verstelbare riemen rond de benen, de romp en de schouders en een ring die in de rug tussen de schouderbladen is bevestigd (bij een val blijft het hangende lichaam rechtop hangen)
- Een of twee werklijnen of valstopapparaten die het harnas verbinden met een ankerpunt op een hoogte. Als u zich op een dak moet verplaatsen, moet u gebruik maken van een reddingslijn (een horizontaal bevestigde draad of kabel waarmee u zich kunt verplaatsen als u er met een werktuig aan vastzit) of van 2 touwen. Door 2 touwen te gebruiken, kunt u altijd vast blijven zitten. Eén touw wordt losgemaakt om het verder weg te beveiligen en pas het tweede daarna.
- De valbeveiliging of valstop. De valbeveiliging is een apparaat dat bijvoorbeeld aan het dak of aan een hoog punt wordt bevestigd. Het is uitgerust met een touw op een automatisch oprolsysteem. Zodra een plotselinge slag op het touw wordt gegeven, wordt het systeem geblokkeerd zoals een veiligheidsgordel in een auto. Dit stopt de val. De valbeveiliging is een touw in een mantel. Het wordt bevestigd tussen het harnas en het werktuig. De valbeveiliging is gemaakt van een materiaal dat de schok en de kracht van de val kan opvangen.
- De verankering is een voorziening die aan het dak of aan een hoogtepunt (b.v. een reling of ring) is bevestigd. Het moet bestand zijn tegen de klap van de val.

Voor gebruik:

- Controleer of alle uitrusting in goede staat is (bv. tekenen van scheuren, verdraaiing, corrosie)
- Controleer of de prestaties verenigbaar zijn met de situatie: maximale valhoogte, grootte en gewicht van de persoon en zijn uitrusting, geschikt voor langdurige ophanging, enz.
- Controleer de omgeving op elementen die de kabelboom kunnen beschadigen: scherpe randen, machines met bewegende delen, corrosieve producten, open vuur, enz.
- Zorg voor een reddingsplan
- Opleiding in het gebruik van het gebruikte harnasmodel

Tijdens gebruik:

- Volg de gebruiksaanwijzing van de fabrikant
- Werk zo dicht mogelijk bij het verankeringspunt om de gevolgen van slingeren bij een val te vermijden (gevaar bij eventuele botsing met een hindernis)

Na gebruik:

- Onderhoud het harnas volgens de instructies van de fabrikant (niet-agressieve schoonmaakmiddelen, op een droge plaats opbergen, uit het licht,...)
- Laat de apparatuur periodiek controleren
- Laat na een val de apparatuur inspecteren en verwijder eventuele beschadigde onderdelen.

2 RISICO'S EN PREVENTIEMIDDELEN

2.1 Mogelijke risico's

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
WERKEN OP HOOGTE EN KWETSBARE OPPERVLAKKEN					
Werken op hoogte, Bewegen op schuine daken	<ul style="list-style-type: none"> → Vallen van hoogte → Misstappen → Ernstig of dodelijk letsel 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen: valstopgordel, veiligheidsschoenen → Controleer of het harnas, de vanglijnen en de reddingslijn in goede staat zijn. → Voer alle bewerkingen op de grond uit die kunnen worden uitgevoerd, b.v. zagen, snijden, enz. → Handhaaf de orde in het werkgebied → Draag gereedschap aan een riem om te voorkomen dat het rondslingert → Installeer relingen waar er openingen in het dak zijn → Gebruik dakladders wanneer het dakdek niet dragend is → Plaats daklooppaden niet meer dan 40 cm uit elkaar → Gebruik de 3-puntsondersteuningstechniek bij het beklimmen van een ladder → Gebruik een ladder alleen om op een hooggelegen plaats te komen of voor werkzaamheden van zeer korte duur → Controleer of de uitrusting voor het betreden of werken op hoogte (ladder, steiger, hoogwerker) in goede staat verkeert → Controleer de juiste installatie van apparatuur voor toegang tot het dak (plaatsen van de ladder, stabiliteit van de steiger, enz.) → De vloer van arbeidsmiddelen op hoogte (steigers, hoogwerkers, enz.) mag niet overbelast worden. → Draag een valbeveiligingsharnas bij het werken vanaf een hoogwerker → Werk nooit op een dak zonder een andere persoon ter plaatse. Klim niet op een dak als er geen collectieve valbeveiliging (meer) is 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
			<ul style="list-style-type: none"> → Controleer of er geen uitstekende voorwerpen op de grond liggen rond de plaats waar u op hoogte werkt → Bouw of breek geen steigers af zonder daarvoor opgeleid te zijn → Overbelast de vloeren van steigers en loopbruggen niet <p>Organisatorische maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Installatie van collectieve beschermingsmiddelen: steigers, relingen (minimumhoogte 1 m met tussenleuningen en sokkels), vangnetten → een bevoegd persoon aanstellen en opleiden voor het veilige gebruik van steigers → De beschermingsmiddelen tegen vallen van een hoogte (harnas, vanglijn, schokdemper, enz.) onderhouden en periodiek controleren, alsook systematisch na een val → Werknemers opleiden om apparatuur te controleren op toegang en werken op hoogte; een lijst van controlepunten opstellen → Zorgen voor dakladders die lang en breed genoeg zijn om goed door het dak te worden ondersteund → Dakladders en loopbruggen van antislip materiaal laten maken. → Persoonlijke valbeveiligingsmiddelen verstrekken alleen als collectieve valbeveiligingsmiddelen technisch niet haalbaar zijn → Werknemers opleiden in het juiste gebruik van valbeveiligingsmiddelen → Werkzaamheden op daken opschorten in geval van regen of sterke wind 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
Breekbare oppervlakken	<ul style="list-style-type: none"> → Val van hoogte → Instorten → Ernstig of dodelijk letsel 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Identificeer breekbare oppervlakken zoals vlakke, gegolfde of geribbelde platen van vezelcement, polyesterhars met of zonder glasvezels, PVC-kunststof (of andere), glas (al dan niet versterkt), asfaltvezels, dunne golfplaten (dikte minder dan 80/100 mm), zelfdragende metalen platen, triplex- en spaanplaatplaten met dakbedekking en waterdichting, enz. → Meld en markeer de delen van het dak waar het verboden is op te leunen → Loop nooit op de dakpanelen → Controleer vóór het plaatsen van de dakbedekking of de afstanden tussen de gordingen overeenkomen met de afmetingen van het bedekkingsmateriaal → Gebruik loopbruggen en aluminium dakladders om het leunen op de dakbedekking te voorkomen → Draag de vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen: veiligheidsharnas, veiligheidshelm, veiligheidsschoenen, enz. <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Werknemers informeren over de kenmerken en sterke punten van de verschillende oppervlakken → Werknemers leren om breekbare materialen te herkennen → Voor looppaden zorgen en metalen verkeersinrichtingen op breekbare oppervlakken → Een veiligheidsnet installeren onder breekbare oppervlakken Borden en leuning plaatsen rond gebieden waar leunen verboden is 		

ANDERE GEVAREN

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restructrisico's	Opmerkingen
<p>Dragen van zware lasten</p>	<ul style="list-style-type: none"> → -Musculoskeletale aandoeningen → Lage rugpijn → Vermoeidheid → Verwondingen door vallende voorwerpen 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Plaats ladingen op een drempel, zodat ze later zonder onnodig buigen kunnen worden opgepakt → Vergemakkelijk het hanteren en verplaatsen van voorwerpen en lasten met behulp van een technisch hulpmiddel: kruitwagen, handtruck, enz. → Verdeel de lading waar mogelijk → Draag lange en volumineuze voorwerpen liever met z'n tweeën dan alleen → Zorg voor toegang tot de vloeren met een kraan, vorkheftruck of ander hefsysteem (zie gevaar tillen van lasten) → Gebruik een dakwagen om dakbedekkingsmateriaal op het dak te verplaatsen → Sla voorraden zo dicht mogelijk bij het eindgebruik op om onnodige hantering te voorkomen → Volg de basisregels van het ergonomisch dragen van lasten: buig uw benen, houd uw rug recht, draag de last dicht tegen uw lichaam, <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Opleiding voorzien in ergonomisch dragen van lasten → De nodige technische uitrusting voor het dragen van lasten ter beschikking stellen: hijslieren, materiaalliften (met gesloten bakken), zwenkkranen, motorliften, telescopische hoogwerkers en gondels, dakwagens om de aanvoer van dakpannen te vergemakkelijken, enz. → Zorgen voor hijs- en hefgereedschappen die geschikt zijn voor de verpakking van materiaal en uitrusting (transportkorf, enz.). → Kiezen voor goederenverpakkingen die het gewicht en de omvang beperken: bv. rollen waterdichting met een kleiner oppervlak, kleine verpakkingen van tegels of leien, enz.) → Zorgen voor haspels voor de verwijdering van materialen of materiaalbakken 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
Tillen van lasten	<ul style="list-style-type: none"> → Vallende voorwerpen → Botsing tussen machines 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Controleer de sterkte van het steunvlak van de hijsapparatuur → Neem de maximaal toelaatbare belasting van hef- en transportwerktuigen in acht → Sta niet in het bereik van hefwerktuigen of loop niet onder een last → Breng de belasting correct aan, zorg dat de belasting in balans is → Controleer vóór gebruik of de hijs- en hefwerktuigen in goede staat verkeren → Controleer de correcte en stabiele installatie van liften (stabiliteit van de vloer) → Controleer de stabiliteit van de lading alvorens deze op te tillen, gebruik indien mogelijk materiaalzakken → Overbelast hefwerktuigen niet → Laat je leiden bij het gebruik van hefwerktuigen → Gooi nooit materiaal van het dak, gebruik haspels of bakken voor materiaal <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Werknemers opleiden in het juiste gebruik van hijs- en hefwerktuigen → Voor werkzaamheden langs de weg, plaatsen van borden, omleiden van voertuig- en voetgangersverkeer → Onderhouden en periodiek controleren van de lastopnamemiddelen → De keuringsrapporten van de hijs- en hefwerktuigen ter plaatse beschikbaar hebben 		zie ook PI-F kraanmachinisten en takelmachinisten
Ongemakkelijke houdingen	<ul style="list-style-type: none"> → Vermoeidheid → Spier- en skelet-aandoeningen 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Gebruik snijgereedschap op een werkbank of snijtafel in plaats van op de vloer → Berg gereedschap, onderdelen en materialen hoog op in plaats van op de vloer → Gebruik boren en schroevendraaiers met verlengstukken om rechtop te werken (platen vastschroeven op een plat dak) 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
			<ul style="list-style-type: none"> → Wissel zware en lichte taken af; wissel activiteiten zoveel mogelijk af om van houding te veranderen <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Het werk zo organiseren dat het mogelijk is de taken te variëren → Zorgen voor voldoende personeel → Zware en lichte taken gelijk verdelen onder het team → Zorgen voor voldoende pauze en hersteltijd 		
Verkeer op de bouwplaats	<ul style="list-style-type: none"> → Val op hetzelfde niveau → Misstappen → Schokken 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag persoonlijke beschermingsmiddelen: hoge veiligheidsschoenen, veiligheidshelm, waarschuwingsskleding → Houd verkeer en werkplaatsen vrij → Zorg voor opslagplaatsen voor apparatuur en gereedschap → Plaats grote houten planken als de grond modderig of glad is <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Organiseren van het werkterrein: opslag- en stallingruimten, verkeersruimten, grondwerkruimten → Markeren van de verschillende zones en obstakels aangeven → Voorzien in verkeerszones voor voetgangers die duidelijk gescheiden zijn van de rijstroken voor bouw materiaal 		
Activiteiten op de bouwplaats	<ul style="list-style-type: none"> → Botsingen tussen machines en voetgangers → Botsingen tussen voertuigen 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Neem de preventieve maatregelen in acht die zijn voorzien op de bouwplaats/ bij het bedrijf waar de werkzaamheden worden uitgevoerd. <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → De werknemers informeren over de preventieve maatregelen die moeten worden nageleefd op de bouwplaats/het bedrijf waar het werk wordt uitgevoerd 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
<p>Gebruik van chemicaliën, bijv. schimmel-werende en parasieten-bestrijdende behandelingen, organische lijmen en oplos-middelen, bactericiden,...</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Irritatie van ogen, keel en ademhalings-wegen → Hoofdpijn en duizeligheid → Vergiftiging 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen: veiligheidshandschoenen, veiligheidsmasker, veiligheidsbril → Volg de gebruiksaanwijzingen die door de fabrikant van het product worden aanbevolen → Sluit verpakkingen goed af en bewaar producten volgens de aanbevelingen van de fabrikant → Rook niet → Was uw handen regelmatig en altijd voordat u gaat eten of drinken <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Opstellen van een inventaris van de gebruikte chemicaliën → Veiligheidsinformatiebladen beschikbaar stellen voor chemicaliën → De gevaarlijkste producten vervangen door producten die minder risico opleveren, bijvoorbeeld kiezen voor producten zoals lijm of houtbehandelingen op waterbasis of minder vluchtige producten → Werknemers opleiden in het juiste gebruik van chemische stoffen → Zorgen voor toegang tot schoon water, oogdouche in EHBO-kit 		
<p>Klimatologische omstandigheden (hitte, zon, koude, harde wind, regen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Vermoeidheid → Zonnebrand → Vallen → Winter kwaaltjes → Misstappen 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag werkkleding die is aangepast aan de weersomstandigheden, maar altijd een lange werkbreek → Draag een hoofdbedekking en eventueel een UV-beschermende bril bij zonnig weer → Smeer regelmatig zonnebrandcrème op de niet door kleding bedekte lichaamsdelen wanneer u aan de zon wordt blootgesteld → Drink regelmatig voldoende water bij warm weer → Neem uw pauzes op een koele of verwarmde plaats, afhankelijk van het seizoen 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
			<ul style="list-style-type: none"> → Gebruik houten planken voor verkeer in natte en gladde omstandigheden → Werk niet op een dak bij sterke wind (windvlagen op hoogte kunnen u gemakkelijk uit evenwicht brengen) of bij regenweer (dakbedekkingsmaterialen worden glad) <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Werkzaamheden verbieden op daken bij harde wind of regen → Zorgen voor werkkleding die geschikt is voor de omstandigheden, zorgen voor het onderhoud daarvan → Zorgen voor voldoende pauzes bij warm weer; zorgen voor vers water 		
<p>Houtstof, vezels van isolatiemateriaal</p>	<ul style="list-style-type: none"> → Irritatie van de luchtwegen → Rhinitis → Astma → Kanker van de neus-bijholte 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen: minimaal FFP2 of FFP3 stofmaskers → Snijd ter plaatse met gereedschap met lage snelheid of met gereedschap dat is aangesloten op een vacuüm of een zak → Veeg niet of gebruik geen blazer om houtstof te verwijderen, gebruik een stofzuiger <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Verstrekken van voorgesneden isolatiepanelen op bouwplaatsen → In de werkplaats, stofproducerende activiteiten scheiden van andere werkplekken → Machines in de werkplaats uitrusten met stofafzuiging aan de bron → Onderhouden van stofafzuigsystemen om de doeltreffendheid ervan te waarborgen → Een periodieke controle uitvoeren van het stofgehalte in de werkplaatsen → Werknemers bewust maken van de risico's van houtstof → Controleren of de ademhalingsbescherming effectief wordt gedragen → Zorgen voor gezondheidstoezicht 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
Asbest	<ul style="list-style-type: none"> → Ademhalingsstoornissen → Kanker (lange termijn) 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Controleer of de elementen waaraan wordt gewerkt geen asbest bevatten → Meld de mogelijke aanwezigheid van asbest in de werkruimten <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → De "asbest"-inventaris bestuderen indien werkzaamheden in een bedrijf worden uitgevoerd of vooraf de elementen onderzoeken waarop de ingrepen zullen worden uitgevoerd. → Verbieden dat asbestverwijderingswerkzaamheden (asbestcementdaken) worden uitgevoerd door uitzendkrachten 		
Handgereedschap	<ul style="list-style-type: none"> → Snijwonden → Verwondingen → Trillingen en repetitieve bewegingen 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag gereedschap niet in zakken, maar in een gereedschapsriem → Controleer of het gereedschap in goede staat is, werk niet met gereedschap met gebroken of gebarsten handvatten → Gebruik het juiste gereedschap voor de klus → Berg gereedschap na gebruik op, laat het niet rondslingeren op de grond, op de vloer van steigers of op het dak → Draag geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen wanneer dat nodig is: b.v. een veiligheidsbril als er gevaar voor spatten bestaat, handschoenen als er gevaar voor snijden bestaat, enz. <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Zorgen voor gereedschap van goede kwaliteit → Zorgen voor regelmatige inspectie en vervanging van defecte gereedschappen → Zorgen voor passende opslagvoorzieningen voor het vervoer en de opslag van handgereedschap 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
Elektrisch gereedschap	<ul style="list-style-type: none"> → Snijwonden → Brandwonden → Trillingen (spier- en skelet-aandoeningen) → Elektrificatie → Elektrocutie → Projectie van deeltjes 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag de door de fabrikant aanbevolen persoonlijke beschermingsmiddelen (zie de gebruiksaanwijzing van het apparaat) → Forceer de apparatuur niet → Gebruik gekeurd gereedschap dat in goede staat verkeert → Leg gebruikt apparatuur en -gereedschap op de grond → Gebruik geen elektrisch gereedschap bij regenachtig weer → Gebruik het netsnoer nooit om het elektrische apparaat te dragen, eraan te trekken of de stekker eruit te trekken. → Houd het netsnoer uit de buurt van warmte, olie, scherpe randen of bewegende delen. → Voer geen ongeoorloofde reparaties uit aan het toestel. → Zorg ervoor dat de schakelaar in de uit-stand staat voordat u hem op de stroombron aansluit <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Zorgen voor regelmatige inspectie en onderhoud van elektrisch gereedschap: bv. controle op verkeerde uitlijning, controle op de aansluiting van bewegende delen, → Beschadigd gereedschap laten repareren of vervangen vóór gebruik 		
Contact met klanten	<ul style="list-style-type: none"> → Stress → Verbale agressie → Conflict 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Blijf kalm in geval van verbale agressie → Luister naar de klant en herken problemen als die er zijn → Stel grenzen en maak duidelijk welk gedrag niet aanvaardbaar is → Anticipeer op situaties die tot ontevredenheid kunnen leiden, informeer klanten over vertragingen en technische problemen → Informeer supervisors over problemen met klanten 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
			<p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → De klant correct informeren over de voorwaarden voor de uitvoering van de werkzaamheden, de termijnen, de vertragingen en de eventuele ongemakken → De werknemers informeren over de specifieke kenmerken van de werkplek → Werknemers opleiden in conflictbeheersing 		
Lawaai	<ul style="list-style-type: none"> → Vermoeidheid → Gehoorverlies 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag de geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen: oordopjes of oorkappen zodra het geluidsniveau meer dan 80 dB bedraagt. → Indien mogelijk, verricht lawaaierig werk weg van collega's → Draag gehoorbescherming bij het werken in de buurt van lawaaierige arbeidsmiddelen (cirkelzaag, pneumatische spijkermachine, schijfmachine, enz.) <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Werknemers opleiden om gehoorbescherming correct te dragen → Werknemers bewust maken van het risico van blootstelling aan lawaai → Kiezen voor materieel met de laagste geluidsemissie → Zorgen voor gezondheidstoezicht als de blootstelling aan lawaai regelmatig is en meer dan 80 dB bedraagt. 		
Lassen, met een open vlam (toorts)	<ul style="list-style-type: none"> → Brand → Brandwonden → Explosie 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Draag geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen: veiligheidsbril, beschermende handschoenen → Controleer of de soldeerbout niet beschadigd is → Probeer nooit een geïmproviseerde reparatie uit te voeren → Controleer of er geen brandbare materialen onder liggen → Richt de brander nooit op een persoon. 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
			<ul style="list-style-type: none"> → Houd gasflessen altijd rechtop → Stel gascilinders niet bloot aan zonlicht of hitte → Verwissel de gascontainers in een geventileerde ruimte → Sluit de gaskranen wanneer u ze lange tijd niet gebruikt → Laat hete apparatuur niet onbeheerd achter en berg de apparatuur niet op totdat deze volledig is afgekoeld → Werk in een stabiele positie, in een nette en opgeruimde omgeving → Buig gasleidingen niet → Gasflessen nooit doorboren of verbranden → Houd een brandblusser in de buurt → Controleer vóór de werkzaamheden of een brandvergunning vereist is <p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Handhaven van de brandvergunningsprocedures op de bouwplaats → Werknemers opleiden in het juiste gebruik en de juiste opslag van lasijzers → Zorgen voor voldoende brandblussers op het terrein → Werknemers opleiden in het gebruik van brandblusapparaten 		
Lagedruk/ hogedrukreiniger	<ul style="list-style-type: none"> → Uitglijden → Verwondingen → Projectie van elementen 		<p>Individuele maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Gebruik bij voorkeur een lage druk wanneer een hoge druk niet noodzakelijk is of niet geschikt is voor het soort oppervlak of, nog beter, een eenvoudige borstel wanneer de staat van vuilheid dit toelaat. → Draag de geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen: droogpak, ademhalingsmasker, veiligheidsbril, beschermende handschoenen, veiligheidsschoenen, enz. → Lees vóór gebruik de gebruiksaanwijzing van de apparatuur en volg de aanbevelingen van de fabrikant op → Richt de straal niet op mensen. → Maak geen schoenen of kleren schoon met een drukreiniger 		

Dakwerker

Gevaar	Risico's	Evaluatie van de risico's	Preventiemaatregelen	Evaluatie restrisico's	Opmerkingen
			<p>Organisatorische maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> → Vervangen van gevaarlijke producten door minder schadelijke → De gebruiksaanwijzing van de apparatuur ter beschikking stellen → Werknemers opleiden om de apparatuur correct af te stellen en te gebruiken → Kiezen voor apparatuur met een telescopische sproeikop waarmee vanaf de grond kan gewerkt worden		

Deze risico-inventaris is indicatief en moet worden aangepast aan de reële situatie in de onderneming. Bovendien zijn er verschillende mogelijke manieren om risico's te analyseren, bijvoorbeeld een risicografiek, de Kinney-methode of een risico-evaluatie met behulp van gradaties (heel zwak, zwak, matig, hoog, heel hoog).

2.2 Persoonlijke beschermingsmiddelen en werkkledij

Algemeen

WERK- EN SIGNALISATIEKLEDING
EIGENSCHAPPEN VAN DE WERKKLEDING:

- Werkbroek, trui of t-shirt en jasje aangepast aan de klimatologische omstandigheden

HANDBESCHERMING
EIGENSCHAPPEN VAN DE BESCHERMENDE HANDSCHOEN:

- Flexibel voor een betere grip
- Antisliplaag
- Goed bestand tegen mechanische risico's

LICHAAMSBESCHERMING
EIGENSCHAPPEN VAN HET VALHARNAS:

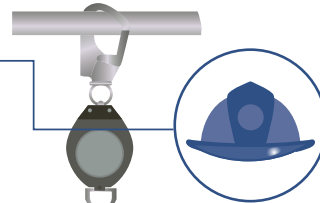
- Harnas: EN361 standaard met rugverankeringspunt
- Harnas aangepast aan de grootte van de gebruiker en met brede riemen voor meer comfort
- Lanyard en energieabsorbeerder met ingenaaide singel (korte afstanden) of touw (haspel) voor langere afstanden
- Karabijnhaak met betrouwbaar vergrendelingsmechanisme
- Vast of monteerbaar ankerpunt: verzegelde ring, metalen balk, leeflijn

VOETBESCHERMING
EIGENSCHAPPEN VAN DE VEILIGHEIDSSCHOENEN:

- S3 type (anti-slip, beschermend omhulsel tegen indringing, anti-schok, anti-perforatie zolen, waterafstotend en olie- en koolwaterstofbestendig)

Specifiek

HOOFDBESCHERMING
EIGENSCHAPPEN VAN DE VEILIGHEIDSHELM:

- Veiligheidshelm voor industrieel gebruik (EN 397), bestand tegen perforatie bij gevaar voor vallende voorwerpen (samenwerking op bouwterrein, tillen van lasten)
- Zonbeschermingskap

OOGBESCHERMING
EIGENSCHAPPEN VAN DE BESCHERMENDE BRIL:

- Bestand tegen projecties van deeltjes met hoge snelheid
- Zijbescherming
- UV-bescherming

BESCHERMING VAN HET LICHAAM
EIGENSCHAPPEN VAN SIGNALISATIEKLEDING (IN GEVAL VAN SAMENWERKING OP DE BOUWPLAATS, BOUWPLAATS IN DE NABIJHEID VAN RIJBANEN, ENZ):

- Voldoet aan EN ISO 20471
- Gele of oranje fluorescerende kleur
- Minimaal klasse 2

De hierboven vermelde persoonlijke beschermingsmiddelen zijn indicatief; de keuze voor het juiste PBM wordt gemaakt op basis van de reële arbeidsomstandigheden en van de risicoanalyse van de werkplek.

2.3 Bijkomende informatie

→ Werken op steigers

Steigers zijn essentiële arbeidsmiddelen voor de bouwsector. Zij garanderen de doeltreffendheid en de veiligheid van de werkzaamheden tijdens de bouw- of herstellingsfase door toegang te verlenen tot goten, daken en raamwerken, enz.

Steigers zijn niet alleen een bron van gevaar voor degenen die ze monteren, ombouwen of afbreken, maar ook voor degenen die ze gebruiken.

Vóór het gebruik ervan moeten duidelijke veiligheidsinformatie en -instructies worden verstrekt.

Controleer ten minste de volgende punten:

- De opbouw, afbraak en ombouw van een steiger moet worden uitgevoerd door een bevoegd persoon, die hiertoe opgeleid is en de voorschriften van de fabrikant in acht neemt.
- De steiger is uitgerust met kantplanken, leuning en relingen.
- De steiger is voorzien van een etiket waarop is aangegeven of de toegang is toegestaan of verboden.
- De maximale belasting wordt aangegeven.
- Het verbod op wijziging wordt weergegeven.
- Er wordt een regelmatige inspectie van de steiger door een bevoegd persoon ingevoerd.
- De toegang tot de verdiepingen geschiedt van binnenuit, waarvoor het platform van een luik moet zijn voorzien.
- Niemand komt de steiger op door de diagonaal geplaatste spijlen.
- Alleen de noodzakelijke gereedschappen en materialen worden op de steiger geplaatst, zodat de maximale belasting niet wordt overschreden. Materialen worden niet op de vloeren gestapeld.
- Materialen en gereedschap worden met een emmer en touw naar de hoogte gebracht en niet met de hand gedragen.
- Er worden geen materialen aan de leuning van de steigers opgehangen.
- Zodra de noodzaak zich voordoet, wordt de steiger verplaatst om te voorkomen dat men door verdraaiing op de steiger gaat werken.
- Op de steiger worden geen stootborden of ladders gebruikt om een hoger gelegen punt te bereiken.
- Tijdens het passeren van een rolsteiger is niemand of materiaal aanwezig.
- De werknemers dragen hun PBM's (handschoenen, veiligheidsschoenen en helm).

3 GEZONDHEIDSTOEZICHT

3.1 Vaccinaties en tests

Vaccinatie tegen tetanus wordt aanbevolen.

3.2 Risico's voor de gezondheid

Een risicoanalyse voorbereid door de gebruiker vermeldt of de arbeider voorafgaand een gezondheidsbeoordeling moet laten uitvoeren. De onderstaande gezondheidsrisico's zijn slechts een suggestie van de meest courante gezondheidsrisico's. Vergeet niet dat elke werkpost zijn eigen kenmerken heeft.

DAKWERKER	
AARD VAN DE GEZONDHEIDSRISICO'S	CODE
<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsfunctie (bij het gebruik van hefwerktuigen) • Manueel hanteren van lasten • Ergonomische beperkingen • Siliciumdioxide - vrij kristallijn kiezelzuur (kwarts, zandsteen, graniet, zand, vuursteen, leisteen, mica, porfier)	<ul style="list-style-type: none"> • 1 • 2022 • 2026 • 110601

ADVIES

1. Het gezondheidstoezicht richt zich op het restrisico, met andere woorden het risico dat niet voldoende kan worden voorkomen door de invoering van collectieve of individuele preventiemaatregelen. Zie ook Circulaire [CIN 2017 04 Manueel hanteren van lasten](#)
2. Het nutteloze herhalen van gezondheidsonderzoeken kan vermeden worden door de Centrale Gegevensbank PI-M te gebruiken.

3.3 Bijkomende informatie

Nihil

4 MOEDERSCHAPSBESCHERMING

Zodra de arbeidster op de hoogte is van haar zwangerschap, brengt ze het interimbureau en de gebruiker hiervan op de hoogte.

Aanpassingen zijn mogelijk in geval van blootstelling aan:

- Aan het manueel hanteren van lasten
- Aan producten die gevaarlijk zijn voor de foetus (zie etikettering)

Zie ook: Circulaire [CIN 2017.02 Moederschapsbescherming](#)

5 ADVIES

De werkpostfiche (luik A) wordt ingevuld met de adviesgegevens van de onderstaande 3 partijen:

- Comité voor preventie en bescherming op het werk (CPBW)
  - OF voor ondernemingen met minder dan 50 werknemers die geen comité PBW hebben, het advies van de syndicale afvaardiging. Bij gebrek aan een syndicale afvaardiging is de rechtstreekse participatie van de werknemers van toepassing.
- De preventieadviseur van de interne dienst van de gebruiker of de externe dienst ingeval de werkgever zelf de functie van preventieadviseur invult (ondernemingen met minder dan 20 werknemers).
- De preventieadviseur-arbeidsarts van de interne of externe dienst PBW.

6 AANDACHTSPUNTEN TIJDENS EEN BEDRIJFSBEZOEK

6.1 Algemeen

- Hoe verloopt het onthaal?
  - Wanneer is het onthaal gepland?
  - Wie is verantwoordelijk voor het onthaal?
  - Welke informatie wordt tijdens het onthaal gegeven?
- Is er een opleiding gepland?
  - Waar gaan de trainingen over?
  - Wanneer worden ze georganiseerd?
- Wie geeft de werkinstructies (uit te voeren taken, werkmethoden, arbeidsmiddelen, beschermingsmiddelen, enz.)
- Is er een preventieadviseur-psychosociale aspecten aangesteld? Is er een vertrouwenspersoon? Hoe kan de uitzendkracht met deze mensen in contact komen?
- Zijn er duidelijke procedures in geval van pesterijen of geweld op het werk?
- Is er een register van derden? Hoe kan de uitzendkracht een feit registreren?

6.2 Specifiek

- Welke soorten arbeidsmiddelen zullen worden gebruikt? Is er opleiding over de soorten arbeidsmiddelen die worden gebruikt?
- Zal de uitzendkracht steigers gebruiken, een hoogwerker?
- Moet de uitzendkracht de vervoerde goederen manueel behandelen?
- Welke collectieve beschermingsmiddelen worden gebruikt om vallen van een hoogte te voorkomen?
- Wat is de werkkleding?
- Welke persoonlijke beschermingsmiddelen worden gebruikt? Moet de uitzendkracht een valharnas dragen? Zouden ze daarvoor opgeleid zijn?
- Wie zorgt voor de persoonlijke beschermingsmiddelen?
- Zal de uitzendkracht in afzondering werken? Hoe kan hij/zij in contact komen met een manager/collega in geval van problemen?

7 DIDACTISCHE MIDDELEN

7.1 Zoek de fout

Oplossingen:

- 1) De ladder is verkeerd geplaatst, de ideale hoek is 75°.
- 2) De ladder mag niet worden gebruikt als werkplek voor langdurig werk, een hoogwerker zou veiliger zijn
- 3) Er is veel rommel op het terrein (gereedschap en gereedschapskist in de gang)
- 4) De site is slecht georganiseerd, de verschillende werkposten lopen door elkaar
- 5) De ladder staat voor de toegangsdeur, de plaats is niet ideaal tenzij de doorgang voor de duur van de werkzaamheden wordt afgesloten
- 6) De werknemer die de groene ladder draagt, werkt in gymschoenen
- 7) Een werknemer klimt op de ladder terwijl hij aan het bellen is
- 8) De kleine ladder belemmert de werkplek van de werknemer in het rood; als hij niet wordt gebruikt, moet hij buiten de activiteits-zone worden opgeborgen

Ideale situatie:

Bron: Prévention au travail

8 OPMERKINGEN EN DISCLAIMER

Opmerkingen

De risico's waaraan de werknemers blootgesteld worden, ook als het gaat om risico's voor eenzelfde functie, kunnen verschillen van onderneming tot onderneming, van werkpost tot werkpost en zelfs van taak tot taak. Dit document mag dus nooit gebruikt worden als risicoanalyse of als lijst van te gebruiken persoonlijke beschermingsmiddelen. In het beste geval kan het als inspiratiebron gebruikt worden. Het gebruik van een deel van of het volledige document zonder tegelijk ook rekening te houden met de reële risico's of de reële arbeidsomstandigheden kan leiden tot ongevallen of incidenten.

Disclaimer

De inhoud in dit document is zuiver informatief en heeft een didactisch doel. Wanneer u het document downloadt en consulteert, raden we u aan kennis te nemen van de disclaimer van PI op de website www.werkpostfiche.be.

Preventie en Interim is niet verantwoordelijkheid voor onjuistheden of onvolledigheden in de informatie die in dit document gegeven wordt. Tot slot herhalen we nog even dat de informatie in dit document niet aangepast is aan persoonlijke of specifieke omstandigheden. De gebruiker mag ze niet beschouwen als persoonlijk, professioneel of juridisch advies.

Websites van derden waarnaar in dit document verwezen wordt, zijn niet de verantwoordelijkheid van PI.

9 VERSIE EN DATUM

Versie 1, Juni 2021